اخبار

۳۹۰ میلیون پوند بدهی انگلیس به ایران به طور قطعی وصول شده است

مدیر روابط عمومی بانک مرکزی ایران اعلام کرد: ۳۹۰ میلیون پوند بدهی انگلیس به ایران، به طور قطعی وصول شده است.

به گزارش پیام آشنا، مصطفی قمری وفا مدیر روابط عمومی بانک مرکزی در واکنش به خبر کذبی که نشریه گاردین درباره بدهی انگلیس به ایران منتشر کرده بود، در توئیتر نوشت: بر خلاف ادعای نشریه گاردین، مبلغ ۳۹۰ میلیون پوند بدهی انگلیس به ایران، به طور قطعی و کامل توسط بانک مرکزی ایران وصول شده است. برای استفاده از این منابع ارزی نیز هیچ گونه مشکلی وجود ندارد.

تعرفه برق مراکز بهزیستی شامل معافیت قانونی شد

نمایندگان مجلس شورای اسلامی با محاسبه و دریافت تعرفه برق مراکز نیکوکاری و بهزیستی بر اساس تعرفه‌های معافیتی موافقت کردند.

به گزارش پیام آشنا، در جلسه علنی دیروز مجلس شورای اسلامی، ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون انرژی در مورد طرح توسعه و مانع زدایی از صنعت برق کشور در دستور کار قرار گرفت و نماینده با ماده(۷) این ماده موافقت کردند.

بر اساس ماده (۷) تعرفه برق مصارف اشتراکی عمومی (بجز مصارف مشمول معافیت قانونی، مراکز نیکوکاری و خیریه و مراکز بهزیستی و نگهداری جانبازان، معلولان سالمندان، کودکان و ...) و سایر مصارف (شامل مصارف تجاری) معادل هزینه تأمین برق محاسبه و دریافت می‌شود.

در این بند نمایندگان با پیشنهاد غلامرضا نوری قزاجه مبنی بر حذف فراز دوم این بنده موافقت کردند که به تصویب نمایندگان رسید.

همچنین بر اساس ماده(۸) که به تصویب نمایندگان رسید، به منظور حصول اطمینان از تراز تولید و مصرف و همچنین رعایت حقوق مشترکین موجود، ارائه گواهی ظرفیت نیروگاهی برای کلیه متقاضیان اشتغال (اعم از مشترک جدید و افزایش ظرفیت اشتغال موجود) الزامی است. وزارت نیرو مکلف است ظرف دو ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، آیین نامه اجرایی نحوه ارائه گواهی ظرفیت برای کاربری های گوناگون و مناطق مختلف را تدوین و به تصویب هیأت وزیران برساند.

آغاز پرداخت بدهی عراق به ایران

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق با بیان اینکه مقدمات پرداخت بدهی عراق به کشورمان فراهم شده است، گفت: مطابق توافقات صورت گرفته بین دو کشور، طی روزهای آینده رول عادی پرداخت مطالبات ایران آغاز خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا، یحیی آل اسحاق در مورد سفر سرپرست وزارت برق عراق به تهران در خصوص پرداخت بدهی‌های این کشور به ایران، گفت: ایران و عراق معاملات مستمری را با یکدیگر دارند که بخشی از آن توسط بخش خصوصی و بخشی دیگر توسط دولت انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه مبادلات بخش دولتی بیشتر در حوزه انرژی است، تصریح کرد: یک میلیارد دلار بخش دولتی از عراق باید دریافت کند که با توافقات صورت گرفته، بر اساس راهکارهای بانک مرکزی این میزان بدهی به ایران از سوی عراق پرداخت خواهد شد.

آل اسحاق تاکید کرد: ۹ میلیارد دلار مطالبات بخش خصوصی ایران از عراق نیز در جریان است و مشکلی در سیستم پرداختی وجود ندارد و از طرق مختلف دریافت می‌شود.

وی با اشاره به روابط اقتصادی و سیاسی مناسب بین ایران و عراق، خاطرنشان کرد: در سفر وزیر برق این کشور به ایران در زمینه واردات مدلوم انرژی توافقاتی انجام شده تا تجارت در این زمینه ادامه پیدا کند.

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفت: بر اساس توافقات صورت گرفته، مقدمات پرداخت بدهی عراق به ایران فراهم شده است و تجارت دو کشور به صورت عادی ادامه دارد.

سکه ۱۳ میلیون و ۱۳۰ هزار تومان است

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی بر اساس نرخ اتحادیه طلا، جواهر و سکه تهران ۱۳ میلیون و ۱۳۰ هزار تومان است.

به گزارش پیام آشنا، دیروز قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی ۱۳ میلیون و ۱۳۰ هزار تومان، سکه تمام طرح قدیم ۱۲ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان، نیم سکه ۷ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان، ربع سکه ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان است.

همچنین قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی به یک هزار و ۸۹۷ دلار رسید و هر گرم طلای ۱۸ عیار به میلغ یک میلیون و ۲۸۹ هزار تومان معامله می‌شود.

توزیع بیش از ۸۰۰ هزار تن آرد میان روستائیان کشور

مدیر عامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران از توزیع ۸۶۹ هزار و ۷۱۹ تن آرد بین روستائیان سراسر کشور خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سازمان مرکزی تعاون روستایی، اسماعیل قادری فر با اعلام اینکه در سال گذشته بیش از ۸۰۰ هزار تن آرد در بین روستائیان توزیع شد، گفت در راستای خدمات رسانی به روستائیان و کشاورزان و همچنین براساس وظایف محوله سازمان تعاون روستایی، شبکه تعاون روستایی در سطح روستاها اقدام به توزیع آرد و کالاهای اساسی می کند.

این مسئول هدف از توزیع آرد بین روستائیان را ارائه خدمات بهتر و در راستای حمایت از روستائیان دانست و خاطرنشان کرد: از مهمترین مزایای این اقدام تعاونی های روستایی، کاهش رفت وآمد روستائیان، صرفه جویی در وقت و هزینه است و

وی در ادامه افزود: سهمیه آرد هر شهرستان براساس آمار جمعیت شهری و روستایی محاسبه می شود.

قادری فر با بیان اینکه عمده شرکت‌های تعاونی روستایی عامل توزیع آرد روستائیان هستند، تصریح کرد: در حال حاضر در بحث توزیع آرد در سطح کشور هیچ گونه مشکلی وجود ندارد.

وی خاطرنشان کرد: در صورت توجه به قابلیت‌ها و پتانسیل‌ها، شبکه تعاون روستایی می‌تواند نقش مؤثری در توسعه پایدار کشور به ویژه در جوامع روستایی ایفا کند.

بورس

بورس در قله صعود نماند

درحالی که شاخص کل بورس بر ساعات میانی دیروز معاملات توانسته بود تا یک میلیون و ۵۲۳ هزار واحد افزایش یابد در ساعات پایانی روندی نزولی به خود گرفت و تا رقم یک میلیون و ۲۲ هزار واحد هم کاهش یافت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، شاخص کل بورس دیروز با هزار و ۶۰ واحد افزایش در رقم یک میلیون و ۵۲۲ هزار واحد ایستاد. شاخص کل با معیار هم وزن هم ۳ هزار و ۴۸۸ واحد افزایش یافت و رقم ۴۱۵ هزار و ۱۱۵ واحد را ثبت کرد. در این بازار ۶۰۳ هزار معامله به ارزش ۵۰ هزار و ۱۰۸ میلیارد ریال انجام شد.

فولاد میارکه اصفهان، سرمایه گذاری تامین اجتماعی، سرمایه گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین و ایران خودرو نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی و درمقابل پالایش نفت اصفهان و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت را روی بورس گذاشتند در آن سوی بازار سرمایه شاخص کل فرا بورس ۵۹ واحد افزایش یافت و در رقم ۲۰ هزار و ۹۷۵ واحد ایستاد. در این بازار ۳۱۲ هزار معامله انجام شد که ۶۷ هزار و ۸۶۹ میلیارد ریال ارزش داشت.

صنعتی مینو، گروه سرمایه گذاری میراث فرهنگی، نفتا، بر اتوال و اعتباری ملل نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل سرمایه گذاری صبا تامین نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی فرابورس گذاشتند.

خاندوزی مطرح کرد:

رسیدن به نقشه راه رشد غیر تورمی با اصلاح نظام بانکی

وزیر اقتصاد گفت: باور ما این است نمی‌توانیم به نقشه راه رشد غیرتورمی فقر زدائست پیدا کنیم الا از طریق اصلاح مسیر تأمین مالی و یا توجه به وزن شبکه بانکی در تأمین مالی اولویت اول اصلاح آن است.

به گزارش پیام آشنا، سید احسان خاندوزی وزیر امور اقتصاد دارایی در نشست رونمایی از راهبردهای این وزارتخانه برای نظام بانکی گفت: در این بخشنامه تلاش کردیم آنچه به عنوان هدف‌های کلی نظام بانکی مطرح بوده را با الحاظ مقررات ترجمه کنیم.

وی افزود: باور ما این است نمی‌توانیم به نقشه راه رشد غیرتورمی فقرزدائست پیدا کنیم الا از طریق اصلاح مسیر تأمین مالی و یا توجه به وزن شبکه بانکی در تأمین مالی اولویت اول اصلاح آن است.

خاندوزی تصریح کرد: همچنین عملکرد خود شبکه بانکی و سلامت بانکی هم باید از درجه خوبی برخوردار باشد تا بتوان این اصلاحات را انجام دهیم. در این بسته آن مواردی که از نظر وزارت اقتصاد حائز اولویت است را ابلاغ کردیم با این حال باید در نظر داشت مصوبات تنظیم گرایانه عمدتا چهارچوبی را تنظیم می‌کند و اینکه کدام سیاست در اولویت قرار می‌گیرد بنا به صلاحدید خود مدیران است. به طور مثال اگر در سفر استانی استاندارن به شما پروژه‌ای را که زیر ۸۰ درصد پیشرفت داشت پیشنهاد دادند باز هم خود هیئت مدیره بانک در نهایت تصمیم گیرنده است.

وزیر اقتصاد خاطرنشان کرد: نظام تأمین مالی می‌تواند به گونه‌ای باشد که بحث تولید هر فعالیت‌های غیرمولد و در خود تولید هم تولید دانش بنیان ارجحیت پیدا کند.

وی در تبیین موارد اصلی این بخشنامه گفت در بحث اول یادها و نیایدهای هدایت اعتبار را داریم. استفاده حداکثری از تأمین مالی زنجیره‌ای که به خود بانک‌ها هم در کاهش صف تقاضای تسهیلات کمک می‌کند، تسهیل در اعطای وام بدون ضامن که مورد تأکید رئیس جمهور هم بود و خوشحالیم هم در قانون بودجه مصوب شد و بانک مرکزی هم چندی پیش در بخشنامه خوبی به تمام بانک‌ها ابلاغ کرد که این اقدامات نشان دهنده هماهنگی دستگاه‌های اقتصادی با یکدیگر است.

وی افزود، راهبرد دوم انضباط مالی است که فروش اموال مازاد، سهام غیر بانکی، کاهش بدهی‌های غیر جاری، بهبود شاخص‌های کملز که برای کار با بانک‌های جهانی الزامی است، مسئله رشد نقل و انتقالات ارزی که علیرغم اینکه شرایط تحریمی در ماه‌های گذشته تفاوتی نکرده اما به همت و ابتکار عمل برخی مدیران نقل و انتقال ارزی در ۶ ماهه دوم هزار و چهارصد متر در ۶ ماه‌های اول افزایش چشمگیری داشتند.

خاندوزی ادامه داد: مسئله بعدی بهبود فناوری و ارائه خدمات الکترونیک است که از جمله آنها می‌توان به ارائه یک نسخه الکترونیک از قرارداد به مشتریان نام برد.

وی افزود: برای خود معاونت بانکی وزارت اقتصاد هم یک دستورالعمل داریم و اینکه بتوانیم تا پایان امسال به طور سیستمی عملکرد بانک‌ها را در وزارت اقتصاد نظارت کنیم

وزیر اقتصاد ادامه داد: در حوزه نظارتی هم انتشار اسامی لیریدهکاران انجام شد که انتظار می‌رود این روند استمرار داشته باشد البته برای انتشار اسامی فعالان اقتصادی باید شرایط ویژه آنها را در نظر گرفت.

وزیر اقتصاد عنوان کرد: انشالله با همکاری مدیران بانکی نشان‌دهیم همکاری وزارت اقتصاد و بانک‌ها فقط معطوف به انتشار اسامی در یک برهه خاص نیست و ادامه دارد.

وی افزود: خوشبختانه در بودجه ۱۴۰۱ افزایش سرمایه بانک‌های دولتی مصوب شد و انتظار می‌رود که به زودی نیز شروع شود همچنین کاهش بدهی دولت به بانک‌ها و ایجاد درآمد پایدار و سالم شبکه بانکی در دستور کار است. امیدواریم بتوانیم با همکاری مصوبات شورای پول و اعتبار در مسیر رشد غیرتورمی قدم برداریم.

کاهش هزینه‌های درمان؛ مطالبه مهم کارگران

یک فعال حوزه کار بهبود معیشت، کاهش هزینه های درمان و تامین امنیت شغلی را از مهم‌ترین مطالبات کارگران عنوان کرد و گفت: اگر قانون در بحث درمان به درستی اجرا شود، درمان کارگران رایگان و وضع معیشت آنها بهتر می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رحمت الله پورموسی ضمن تبریک هفته کار و کارگر به بیان دغدغه ها و مطالبات جامعه کارگری پرداخت و گفت: مطالبات کارگران تمام نشدنی است و بخش اعظمی از آنها همچنان حل نشده است با این حال امیدواریم روزی برسد با کمترین مشکلات و دغدغه ها در جامعه کارگری روبرو باشیم.

وی ادامه داد: مهم‌ترین مشکلات و دغدغه هایی که در حال حاضر با آن روبرو هستیم، بحث معیشت است. علیرغم آنکه شورای عالی کار عملکرد بسیار خوبی در بحث تعیین دستمزد سال ۱۴۰۱ از خود نشان داد و دستمزد کارگران را اندکی بهبود بخشید اما همچنان وضعیت معیشت کارگران نیازمند رسیدگی بیشتر و توجه دولت است.

این فعال حوزه کار افزود: تورم در کنار افزایش حقوق در حال پیشروی است و این مساله باعث شده کارگران آنطور که باید از اثرات افزایش مزد بهره مند نشوند لذا انتظار داریم مشکلات معیشتی جامعه کارگری با اقدامات مناسب برطرف شود.

پورموسی، با بیان اینکه هزینه های درمان کارگران بسیار است، اظهار کرد: علاوه بر هزینه های مسکن، مواد خوراکی و غذایی، کارگران با هزینه های بالای بهداشت و درمان روبه رو هستند. علیرغم اینکه به سازمان تامین اجتماعی بیمه پردازی می کنند و می توانند به صورت ۱۰۰ درصد رایگان از خدمات درمانی استفاده کنند ولی متاسفانه آن چه که امروز شاهد هستیم در عمل محقق نشده است؛ حتی داروهایی هم که تا چند سال قبل در سبد درمان کارگران بود آنها هم حذف شده است.

وی گفت: کارگران علاوه بر بیمه تامین اجتماعی مجبورند بیمه مکمل درمان هم داشته باشند تا بتوانند از عهده هزینه‌های بهداشت و درمان برآیند که خدمات آن هم صد درصد نیست و خیلی از بیمه های تکمیلی، هزینه های دندان چرا که ویزیت و عینک و سمعک را پوشش نمی‌دهند لذا اگر قانون در بحث درمان به درستی اجرا شود، درمان کارگران رایگان و وضع معیشت آنها بهتر می‌شود.

این فعال حوزه کار از امنیت شغلی به عنوان یکی دیگر از مطالبات کارگران نام برد و گفت: رئیس جمهور اعلام کردند که باید امنیت شغلی کارگران تامین شود و تاکید ما این است که در کارهایی که ماهیت مستمر و دائم دارد، قرارداد موقت کار نباید منعقد شود چرا که نبود امنیت شغلی بر تولیدات داخلی اثر گذار است و باعث می شود از نظر کمی و کیفی نتوانیم آنطور که باید با بازارهای جهانی رقابت کنیم

بانک‌ها از هرگونه سرمایه‌گذاری در بازارهای ملک، ارز و طلا منع شدند

وزارت اقتصاد، هرگونه سرمایه‌گذاری بانک‌ها در بازارهای ارز، طلا، سکه، املاک و مستغلات را ممنوع کرد.

به گزارش پیام آشنا، وزارت اقتصادی و دارایی امروز در حالی از بسته «راهبردها و سیاست‌های بخش بانکی» رونمایی کرد که محور نخست این بسته به هدایت اعتبارات بانکی به سمت بخش مولد از جمله تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین تاکید کرده است.

براساس این بند، بانک‌ها از هرگونه سرمایه‌گذاری در زمینه، ارز، طلا، سکه، املاک و مستغلات از جمله خرید زمین، خرید و ساخت مجتمع‌های تجاری، اداری، مسکونی و مراکز خرید به طرقی غیر از تملیک یا هدف تصفیه تسهیلات اعطایی، اعم از مستقیم توسط موسسه اعتباری یا غیرمستقیم از طریق واحدهای تابعه موسسه اعتباری ممنوع‌شدند.

در این بسته همچنین تاکید شده که در راستای استفاده بهینه از منابع تخصیصی و به منظور مدیریت منابع و مصارف و هدایت منابع به سمت فعالیت‌های سودآور و ارزش آفرین، موسسه اعتباری مکلف است با اجرای رویه های مناسب، به نحوی اقدام کند که در پایان هر سال، نسبت مانده تسهیلات اعطایی به مانده سپرده‌ها (بعد از کسر سپرده قانونی)، حداقل ۸۰ درصد باشد.

بنابر این گزارش، بانک‌ها در حالی از هرگونه سرمایه‌گذاری در ارز، طلا، سکه، املاک و مستغلات ممنوع شدند که در یک دهه گذشته در بخصوص در چند سال اخیر با اخذ سپرده‌های مردم با نرخ‌های رقابتی و خارج از ضوابط شورای پول اعتبار، منابع را در بازارهای ارز، طلا و مسکن سرمایه گذاری کردند به طوری که امروز بیش از ۵۰ درصد دارایی بانک‌ها امروز ملک است. این موضوع با تحریک سمت تقاضا در روند افزایش قیمت نیز موثر بود.

امروز نیمی از دارایی بانک‌ها به ملک تبدیل شده که با توجه به رکود در این بازار، این دارایی قابلیت نقدشوندگی بسیار کمی دارد و بانک‌ها برای نیاز روزانه خود با اضافه برداشت از بانک مرکزی در رشد پایه پولی و افزایش نقدینگی موثر هستند. این موضوع در سایر بازارها نیز صدق می کند.

اکثر بانک‌های به دلایل مختلف از جمله، رشد مطالبات غیر جاری و عدم وصول درآمد تسهیلات، عمدتاً با زیان‌های انباشته یسیار زیادی مواجه هستند که از اوایل دهه ۹۰ دچار ناترازی گسترده شدند؛ همچنین بخشی از رشد نقدینگی در کشور، بدلیل اعطای تسهیلات بانک‌ها به سهامداران و شرکت‌های زیر مجموعه خودشان است. که بخشی از همین تسهیلات دریافتی، توسط سهامداران، به منظور یالا بردن سرمایه آن بانک درهمان جا سرمایه گذاری می‌شود در حالی که هزینه آن، با رشد تورم بر دوش مردم است.

مدیر کل استاندارد البرز خبر داد:

آغاز طرح نظارت بر تاسیسات جایگاه های سیلندر پر کنی گاز در البرز

مدیر کل استاندارد البرز از اجرای طرح کنترل و نظارت بر اماکن سیلندر پر کنی گاز مایع با هدف پیشگیری از حوادث احتمالی در سطح استان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، محمدحسین طاهری گفت: در اجرای این طرح تمام تاسیسات سیلندر پر کنی در سراسر استان مورد بازدید بازرسان اداره کل استاندارد قرار خواهند گرفت.

وی افزود در جریان این بازرسی ها در صورت وجود هر گونه اشکال در مراحل سیلندر پر کنی از جمله ایراد های احتمالی در شیر سیلندر، ایمنی تاسیسات و سیستم آتش نشانی مورد ارزیابی و بررسی همه جانبه کارشناسان قرار می گیرد.

مدیر کل استاندارد البرز گفت: بازرسی دقیق و روند نصب مخازن، ذخیره سازی ، لوله کشی و تجهیزات وابسته به تاسیسات گاز مایع و رعایت کامل محل نصب مخازن گاز طبق استاندارد ملی شماره ۸۴۱ و چک لیست مربوطه مسئولان اماکن پر کنی گاز موظفند نسبت به تعمیر و بازسازی به موقع کلیه وسایل و تجهیزات این اماکن اقدام نمایند.

طاهری افزود: بر اساس استاندارد ملی شماره ۸۴۱ و چک لیست مربوطه مسئولان اماکن پر کنی گاز موظفند نسبت به تعمیر و بازسازی به موقع کلیه وسایل و تجهیزات این جایگاه های سیلندر پر کنی را هعده دارند.

وی تصریح کرد: در صورتی که در بازرسی ها سیلندر های دارای عیب و نقص و فاقد استاندارد مشاهده شود، بلافاصله این وسایل از رده خارج و امحا خواهد شد.

مدیر کل استاندارد البرز گفت: در بازرسی های سال گذشته سه هزار و ۸۵۰ سیلند گاز مایع معیوب در سطح استان از چرخه مصرف خارج و سیلندرهای نو جایگزین شد.

وی ادامه داد: در این بازه زمانی همچنین ۱۸ هزارو ۴۰۰ شیر سیلندر گاز مایع معیوب امحا و سیلندر های گاز نو جایگزین شد.

کمیته ای متشکل از اعضای منتخب اداره کل استاندارد البرز، شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه و سازمان صنعت معدن و تجارت استان مسئولیت نظارت بر عملیات بازسازی، نوسازی و جایگزینی شیر و سیلندرهای گاز مایع جایگاه های سیلندر پر کنی را عهده دارند.

قیمت برنج تایلندی با افزایش تقاضای ایران و عراق بالا رفت

قیمت برنج صادراتی تایلند در این هفته به دلیل افزایش تقاضا از سوی بازارهای خاورمیانه از جمله ایران و عراق افزایش یافت در حالی که نرخ برنج های هند و ویتنامی بدون تغییر باقی ماندند.

به گزارش پیام آشنا، قیمت برنج صادراتی تایلند در این هفته به دلیل افزایش تقاضا از سوی بازارهای خاورمیانه افزایش یافت در حالی که نرخ های هند و ویتنامی بدون تغییر باقی ماندند.

بر اساس این گزارش قیمت برنج شکسته ۵ درصدی تایلند از ۴۱۰ تا ۴۱۴ دلار در هفته گذشته بود اکنون، ۴۲۲ تا ۴۲۵ دلار در هر تن اعلام می شود.

یک تاجر مستقر در بانکوک گفت: «تقاضا از بازارهایی مانند عراق و ایران افزایش یافته و عاملی برای رشد قیمت شده است.»

برنج خرد شده ۵ درصد هندی، بدون تغییر نسبت به هفته گذشته بین ۳۶۱ تا ۳۶۵ دلار در هر تن برآورد شد. برنج شکسته

یادداشت

فرایند طولانی؛ چالش جدی تنظیم گری رقابت در ایران

چندی پیش موضوع شکایت چیلیوری از اسنپ فود در دستور شورای رقابت قرار گرفت که طی مدّت نه چندان کوتاه رسیدگی به این شکایت اتفاقات بسیار عجیبی رخ داد که باعث ماندگار شدن این پرونده در اذهان عمومی گردید و سؤالات مهمی در رابطه با فرایند رسیدگی به شکایت‌های رقابتی در کشور به وجود آورد.

ماجرا از این قرار بود که این دو شرکت در بازار سفارش غذای آنلاین حضور داشتند و چیلیوری مدعی شد که اسنپ‌فود از زمستان ۹۷ اقدام به انعقاد قراردادهایی انحصاری با رستوران‌ها نموده است که در این قراردادها صراحتاً قید شده که رستوران طرف قرارداد نمی‌تواند با هیچ پلتفرم مشابه دیگر متعلق به شرکت‌های رقیب همکاری کند و در صورت همکاری با شرکت‌های رقیب این امر موجب لغو قرارداد با جریمه قابل توجه می‌گردد.

از آنجایی که اسنپ فود سهم بالایی در بازار سفارش غذای آنلاین داشت و نیز ظرفیت گسترده شبکه حمل و نقل اسنپ را در اختیار داشت، قاعدتاً ترجیح رستوران‌ها این بود که اگر قرار است، بین اسنپ‌فود و رقبایش یکی را انتخاب کنند، انتخابشان اسنپ‌فود باشد. نتیجه چنین شرایطی این بود که شرکت چیلیوری که اصلی‌ترین رقیب اسنپ‌فود در این بازار بود، امکان عقد قرارداد همکاری با رستوران‌ها را از دست بدهد.

چنین شرایطی عملاً به معنای از دست رفتن بازار چیلیوری و تصاحب کامل این بازار توسط اسنپ‌فود بود. چیلیوری اقدام به شکایت از اسنپ‌فود به شورای رقابت نمود و نمونه‌هایی از قراردادهای مورد اشاره را به این شورا ارائه نمود که این قراردادها مورد تأیید اسنپ‌فود نیز قرار گرفت. شورای رقابت در ۲۲ مهرماه ۹۸ اقدام به رسیدگی به این پرونده نمود و رأی اولیه خود را مبنی بر ضدرقابتی بودن این اقدام اسنپ‌فود و جریمه صد میلیون تومانی این شرکت صادر نمود اما این رأی موجب توقف این رویه ضدرقابتی نشد زیرا طبق قانون اسنپ‌فود طبق قانون می‌توانست به هیات تجدیدنظر شورای رقابت شکایت نماید و تا زمان رسیدگی به موضوع در هیات تجدیدنظر همچنان این رویه ادامه یافت.

هیات تجدیدنظر، رأی خود مبنی بر رد شکایت اسنپ فود و تأیید حکم شورای رقابت را در تاریخ ۷ بهمن ۹۸ صادر نمود. رأیی که دیگر سودی برای چیلیوری نداشت زیرا طی این مدت این شرکت عمده سهم خود از بازار را از دست داده بود و عملاً کسب و کار خود را نابود شده می‌دید.

در اسفند ۹۸ چیلیوری با اعلام اینکه طی دو سال بخش بزرگی از انرژی و هزینه خود را به جای تمرکز روی کسب و کار صرف خنثی‌سازی اقدامات انحصارگرایانه رقیب کرد که با رقابت ناسالم خود جلوی همکاری رستوران‌ها با چیلیوری را می‌گرفت پایان فعالیت خود را اعلام کرد.

نکته قابل توجه این اتفاق این بود که پس از پایان کار چیلیوری، مدیرعامل این پلتفرم به استخدام اسنپ فود درآمد(!) و از آن زمان به بعد اسنپ‌فود تبدیل به عرضه‌کننده انحصاری بازار سفارش آنلاین غذا شد. این نمونه‌ای تراژیک از نتایج فرایند ناکارآمد تنظیم‌گری رقابت در کشور بود.

زمان عامل بسیار مهم و تعیین کننده‌ای در کسب و کارهای نوین خصوصا در کسب و کارهای فعال در بستر فضای مجازی است؛ اگر یک کسب و کار به هر دلیلی برای مدّتی متوقف شود، این‌گونه نیست که دوباره بتواند بازگردد و از همان نقطه توقف فعالیت خود را ادامه دهد بلکه معمولا به نقطه صفر بازگشته و بازار محصول خود را از دست می‌دهد و باید از ابتدا به بازار یابی بپردازد. به همین جهت فرایند طولانی دادرسی رقابت در چنین بازارهایی باعث می‌شود رسیدگی و عدم رسیدگی فرقی با هم نداشته باشند و منفعت عمومی آسیب ببیند. لازمه تنظیم‌گری صحیح در چنین بازارهایی این است که اولا فرایند رسیدگی به شکایات رقابتی طولانی نباشد و ثانیا با استفاده از ابزارهای حقوقی همچون دستور موقت از تداوم رفتارهای ضدرقابتی در طول مدت رسیدگی به آنها جلوگیری شود.

در رابطه با طولانی بودن فرایند رسیدگی به شکایات در شورای رقابت باید گفت که این موضوع ریشه در تراکم کاری سنگین این شورا و محدودیت‌های عملی آن دارد. در حال حاضر شورای رقابت به تنهایی به شکایات رقابتی کلیه بخش‌ها رسیدگی می‌کند و با عنایت به اینکه این شورا تهاینا دو جلسه در هفته دارد حجم انبوهی از پرونده‌های در نوبت رسیدگی در این شورا متراکم شده‌اند.

راهکار مناسب این مشکل تخصصی‌سازی تنظیم‌گری رقابت و استفاده از ظرفیت تنظیم‌گران بخشی است. بدین معنی که شورای رقابت که وظیفه صیانت از فضای رقابتی در اقتصاد کشور را برعهد دارد، نقش راهبری و کلی خود را در این حوزه ایفا نماید و اجرای قواعد رقابتی و رسیدگی به شکایات برعهده تنظیم‌گران بخشی قرار گیرد.

در حال حاضر در کشور تعداد اندکی تنظیم‌گر بخشی فعل هستند که با گسترش آنها می‌توان بار کاری شورای رقابت را کم نمود. به عنوان نمونه می‌توان به ساترا (تنظیم‌گر محتوای صوتی و تصویری در فضای مجازی)، CRA (تنظیم‌گر خدمات زیرساخت اینترنت)، هیات تنظیم بازار برق (تنظیم‌گر بازار برق) و چند مورد دیگر اشاره نمود.

در ماده ۵۹ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل۴۴ قانون اساسی موضوع ایجاد تنظیم‌گران بخشی و واگذاری اختیارات شورای رقابت به آنها مطرح شده و این ماده قانونی ظرفیت مناسبی برای تخصصی‌سازی تنظیم گری رقابت متناسب با بخش‌های مختلف و جلوگیری از طولانی شدن فرایند دادرسی شکایات رقابتی است.

امیراحمد ذوالفقاری
عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق(ع)
Alborz.payam@gmail.com